

TYTÖT, POJAT JA RAUHA

Sisältö:

Leikki	Pazalala puzalala	2
Leikki	Seläkkäin	2
Tarina	Kolme viisasta miestä	3
Ryhmätyöskentely	Kuvatehtävä	5
Ryhmätyöskentely	Haastattelutehtävä	6
Ryhmätyöskentely	Raamattutehtävä Oma paikka	9
Ryhmätyöskentely	Tehtävä lauluista	10

#Rauha

SUOMEN 1859
LÄHETYSSEURA

LEIKIT

Pazalala puzalala

Nepal

Kolme leikkijää istuu lähekkäin jalat ristissä piirissä. Leikkivälineenä on pieni kivi. Leikkijöiden kädet on peitetty suureholla tukevalla liinalla, joka samalla peittää koko piirin keskustan. Rytmiikkäästi pazalala puzalala -lausuen kolme leikkijää siirtää pikkukiveä, jokainen vierustoverinsa käteen. Neljäs leikkijöistä seuraa vieressä, missä kivi kulkee. Kun hän luulee tietävänsä, hän keskeyttää lorun ja osoittaa sitä, jolla arvelee kiven olevan. Jos hän osui oikeaan, hän siirtyy piiriin ja se, jolla kivi tavattiin, siirtyy arvaajaksi. Jos ei, muut leikkijät antavat hänelle pienen tehtävä kuten hyppele yhdellä jalalla, laula tms.

Seläkkäin

Kaksi leikkijää istuu lattialla selätysten siten, että heidän polvensa ovat koukussa. Tästä asennosta he yrittävät päästä seisomaan työntämällä selkiään vastakkain jalkojaan liikuttamatta. Pystyyn päästyään leikkijät voivat yrittää istuutua selätysten takaisin maahan.

TARINA KOLME VIISASTA MIESTÄ

materiaalista Kiisi Isotalo: Maija, Madu ja Mai Mai

(löytyy osoitteesta

felm.suomenlahetykseura.fi/fi/materiaalit/maija-madu-ja-maimai-tarinoita)

Opettaja astui luokkaan. Hänellä oli sylissä kartonkia ja saksia, sekä iso kippo täynnä värikyniä. Luokka hiljeni, sillä sinä aamuna piti ensimmäisellä tunnilla olla historiaa ja nuo välineet kertoivat, ettei tunnista tulisi ihan tavallinen.

Opettaja jakoi jokaiselle palan kartonkia ja saksen. Värikyniä sai hakea sitten, kun tiesi, mitä kartongista tekisi. Opettaja jakoi myös kaikille lapun, johon piti kirjoittaa oma nimi. Kun nimet oli kirjoitettu, opettaja keräsi ne koriin, josta jokainen sai nostaa itselleen yhden lapun. Ensimmäisenä piti tarkistaa, ettei se ollut oma. Sen jälkeen piti miettiä jokin mukava asia siitä oppilaasta, jonka nimi lapussa oli. Tämän jälkeen kartongista sai tehdä haluamansa mallisen ja siihen piti kirjoittaa oppilaan nimi ja mukava asia.

Pian luokka olikin jo täydessä työntouhussa. Tärkeää oli tehdä työ niin, etteivät muut nähneet sitä. Siksi työtä sai tehdä muuallakin kuin vain työpöydän ääressä. Madu oli mennyt opettajan pöydän alle, Mai Mai istui oven vieressä. Jalla käytti ikkunalautaa työpöytänsä ja Maija istui omalla paikallaan, kun kaikki muut hänen ryhmästään olivat muualla. Harvoin oli luokassa niin rauhallista. Tehtävä tuntui mukavalta ja sitä oli hauska tehdä. Vähän toisenlainen aamu.

Opettajalla oli pöydällä linnunpönttö. Se oli ollut siinä pitkään ja sitä käytettiin milloin mihinkin. Nyt valmiit kartonginpalat pudotettiin sen reiästä sisään. Kun kaikki olivat vieneet työnsä sinne, opettaja avasi sen pohjan ja otti tuotokset sieltä koriin, jossa nimilaput olivat olleet. He istuivat luokan takana oleville tyynyille. Opettaja jakoi tuotokset niille, joille ne oli nimetty. Hymyjä nousi huulille, joku meni vähän hämilleen. Kun jokainen oli saanut omansa, opettaja pyysi heitä kertomaan, mitä omassa lapussa luki ja sen jälkeen luokka sai vielä lisätä siihen asioita, jos halusi.

- Mulla lukee, että reilu, sanoi Jalla.
- Niin sä oletkin, totesi siihen Pate. Sä olet reilu kaikille, vaikka monet ovat sulle tosi ilkeitä, kun olet tullut muualta. Mäkin oli aluksi. Anteeksi, pyysi Pate.
- Saat, sanoi Jalla hymyillen. Mitä sulla lukee?
- Mulla lukee, että rohkea. Hassua, totesi Pate.
- Mä kirjoitin sen, lipsahti Maijalta.
- Miksi?
- No, siksi, että vaikka sä olet joskus tosi törppö, niin sä uskallat pyytää anteeksi. Mulla lukee lahjakas, mutta tässä ei lue, että missä?
- Monessa, totesi Erkki. Mä kirjoitin sen. Sä olet vähän kuin ne viisaat miehet.
- Mitkä? kysyi Maija.

– Ne viisaat miehet, jotka kävi katsomassa Jeesus-lastaa siellä tallissa silloin jouluna. Ne matkustivat pitkän matkan, kun se oli niistä tärkeää. Kun sulle joku asia on tärkeä, niin sä teet sen eteen vaikka mitä, että se onnistuu.

– Kiitos, sanoi Maija hiljaa.

Positiiviset asiat jatkuivat ja hyvä mieli. Kun viimeinenkin oli saanut sanoa omansa, niin opettaja halusi vielä sanoa jotain.

– Niinpä, totesi opettaja, ennen kuin jatketaan tuntia, minun täytyy sanoa, että kaikki mitä nyt on sanottu, on totta. Hienoja asioita teistä kaikista. Tätä meidän pitää jatkaa. Sanoa toisillemme hyviä asioita. Ja erityisen iloinen olen siitä, että meidän luokka, joka koostuu oppilaista, jotka ovat tulleet eri puolilta maailmaa, on löytänyt yhteishengen. Erkki sanoi hienosti, niistä viisaista miehistä. He tekivät pitkän matkan tärkeän asian takia. Me olemme myös sellaisella matkalla. Kun me teemme sitä yhdessä, me pääsemme perille. Meitä kaikkia tarvitaan, että tässä luokassa olisi hyvä olla. Tästä on hyvä jatkaa.

Niin jatkettiin. Väillä oli haasteita, mutta se hetki kantoi ja tasaisin välein he palasivat siihen ja kerran kuussa he pitivät positiivisuusistunnon. Ei hassumpaa. Siinä taitaa olla esimerkkiä ihan meille kaikille.

RYHMÄTYÖSKENTELEY KUVATEHTÄVÄ

Rauha-teemavuosiin valmistautuessa on kysytty mielipiteitä siitä, mitkä teemaan liittyen olisivat tärkeitä näkökulmia.

Printtaa jokainen alla olevista teemoista omalle paperille. Laita paperit seinälle.

Muodosta noin kolmen hengen ryhmiä. Anna jokaiselle ryhmälle kolme tarraa tai pientä post it -lappua.

Ryhmät saavat miettiä hetken, mitkä heidän mielestään ovat tärkeimpiä asioita rauhaa mietittäessä. He merkitsevät valintansa tarralla. Tarrat voi laittaa kolmeen eri kohtaan, tai vaikka kaikki kolme samaan, jos joku asia tuntuu niin tärkeältä. Miettimisen jälkeen ryhmät vievät tarrat valitsemiinsa paikkoihin.

Some-rauha: vihapuheet, leimaamiset, kiusaamiset pois

Kotirauha perheissä: turvallisuutta ja rakkautta koteihin

Maailman rauha: miten edistämme ja tuemme rauhaa koko maailmassa?

Lapsen ja nuoren kasvurauha: jokainen saa kasvaa omaksi itsekseen

Koulurauha: kuinka tuetaan turvallisuutta ja rauhaa kouluissa ja oppilaitoksissa?

Hengellinen ulottuvuus: Jeesus sanoi: ”Oman rauhani minä annan teille.” Mitä tämä tarkoittaa meille?

Historian näkökulma: Vuosi 1918 rauhan ja sovinnon vuotena. Mikä on historian viesti meille?

Rauha Suomessa: millaista Suomea rakennamme, miten tuemme esim. maahanmuuttajia?

Lasketaan kunkin näkökulman saamat äänet. Kolmen eniten ääniä saaneen kanssa jatketaan työskentelyä kuvien avulla.

Printtaa kuvat valmiiksi. (Kuvat erillisenä liitteenä) Niitä kannattaa printata reilusti, jotta ryhmille jää valinnanvaraa.

Jatketaan samoissa ryhmissä. Jokainen ryhmä valitsee ohjaajan esille levittämistä yhden kuvan, joka kertoo ryhmän mielestä jotain tärkeää tai merkittävää aiheesta. Sama valinta tehdään jokaisesta kolmesta teemasta.

Laitetaan lattialle kolme valittua teemaa. Ryhmät vievät yksi kerrallaan valitsemansa kuvat teeman luo ja sanovat jotakin siitä, miksi valitsivat juuri sen kuvan.

Tytöt, pojat ja nuoret muutamalla paikkakunnalla eri puolilla Suomea valitsivat kolmen kärkeen some-rauhan, kotirauhan ja maailman rauhan. Oliko ryhmänne valinta erilainen? Miettikää, miksi.

RYHMÄTYÖSKENTELY

HAASTATTELU TEHTÄVÄ

Lukekaa haastattelu. Toimitaan kolmen hengen ryhmissä. Tehdään haastattelu samoilla kahdella kysymyksellä niin, että jokainen ryhmässä vastaa kysymyksiin. Tulostetaan vastaukset, niihin voidaan liittää haastateltavien kuvat ja jutut laitetaan seinälle. Laitetaan samalle seinälle yllä oleva juttu.

Haastattelu Jerusalemissa:

Lähi-idän nuorille rauha merkitsee turvallista oloa (julkaistu Rauha-lehdessä 2018, julkaisija Nuori Kirkko)

Lähi-idässä kohtaa kolme suurta uskontoa: juutalaisuus, kristinusko ja islam. Alueen nuorten mielestä eri uskonnoissa on hienoa pyrkimys yhteistyöhön eri tavoin uskovien kanssa.

Suomen Lähetysseuran tiedottaja Lähi-idässä Sari Lehtelä kyseli eri uskontoja edustavilta nuorilta kaksi kysymystä:

1. Mitä rauha merkitsee sinulle?
2. Mikä on sinun uskonnossasi hienoa ja tärkeää?

Jerusalemin keskustassa Israelissa kysymyksiin vastasivat kaksi juutalaista nuorta ja yksi lapsi.

Sarah Lasky (13) asuu siirtokunnassa Jerusalemin ympäristössä.

1. Rauha merkitsee sitä, ettei ole taisteluita eikä sotaa. Ihmiset voivat kiistellä, mutta eivät tapa toisiaan. Ystävät voivat riidellä, mutta ystävyys ei lopu siihen.
2. Uskonnossamme kaikki on tärkeää. Joskus on vaikea noudattaa kaikkia Tooran käskyjä. Yritän kyllä. Meidän pitäisi rukoilla joka päivä, mutten aina muista. Perjantaisin käyn yleensä synagogassa. Juutalaisuudessa ei sallita rasismia, mutta jotkut juutalaiset ovat rasisteja. He pitävät kaikkia arabeja terroristeina, mutta minä tiedän että suurin osa arabeista on ihan tavallisia ihmisiä.

Kuva: Sari Lehtelä

Kuva: Maria Paulasaari

Perheensä kanssa Jerusalemiin lomalle tullut **Hillel Laufer** (11) asuu Natanyan kaupungissa Israelin rannikolla.

1. Rauha merkitsee ystävyyttä ja yhteyttä ihmisten kesken.
2. Uskonnessa on tärkeää opetus siitä, että toisille ihmisille on tehtävä hyvää. Tärkeää on myös noudattaa Tooran lakeja. Niitä on tosi mielenkiintoista opiskella. Hienoa on käydä isän kanssa synagogassa perjantaisin.

Kuva: Maria Paulasaari

Kuva: Maria Paulasaari

Perheensä kanssa Jaffa-kadulla hyppelee jerusalemlainen esikoululainen **Liam Moalem** (5).

1. En oikein osaa sanoa. (Äiti selittää: emme ole puhuneet tytölle alueemme konflikteista. Emme halua rasittaa tyttöä vielä. Hän on kyllä kysynyt miksi sotilaita on niin paljon)
2. Parasta on se, että vanhemmillä on lomaa uskonnollisina juhlapyhinä ja itsenäisyyspäivänä.

Kuva: Sari Lehtelä

Toivon koulussa Ramallahissa Länsirannalla kysymyksiin vastasi neljä Lähetyssseuran kummioppilasta, joista kaksi on muslimia ja kaksi kristittyä.

Georgette Husary (12) on kristitty tyttö.

1. Rauha merkitsee turvallista oloa.
2. Tärkeää on Jeesuksen antama esimerkki ja se, että on turvallista elää hänen kanssaan.

Abeer Ubizary (11) on muslimityttö.

1. Rauha merkitsee sitä, että on turvallista elää. Tällä hetkellä miehitys rajoittaa vapauttamme ja elämäämme, siksi rauhaa ei ole.
2. Hienoa on yhteistyö eri tavoin uskovien kanssa. Ei pidä erotella ihmisiä uskonnon mukaan, kuka on muslimi ja kuka kristitty.

Yazan Ja'wan (11) on muslimipoika.

1. Rauha merkitsee sitä, ettei ole väkivaltaa.
2. On tärkeää olla rehellinen ja tehdä yhteistyötä kaikkien kanssa.

Samir Dihmis (10) on kristitty poika.

1. Rauha merkitsee valoa.
2. On tärkeää auttaa ja rakastaa toisia ihmisiä.

Lisäksi kysymyksiin vastasi aiemmin Israelissa asunut, nyt Britanniassa asuva kristitty **Caitlin Wiggers** (13).

1. Rauha tarkoittaa mielenrauhaa. Ei tarvitse huolehtia mistään. Maailmassa voi elää rauhallisin mielin, kun kiistat ratkotaan keskustellen.
2. Kristityt voivat toteuttaa unelmiaan ja silti noudattaa kutsumustaan. Saat aina anteeksi ja rakkaus ei koskaan kuole.

Kuva: Jenita Wiggers

RYHMÄTYÖSKENTELEY

RAAMATTUTEHTÄVÄ OMA PAIKKA

Tehtävä löytyy kirjasta Kaiken maailman kaverit

(https://basaari.mission.fi/epages/basaari.sf/fi_FI/?ObjectPath=/Shops/basaari/Products/kirkaiken)

Turkissa on paikka nimeltä Efeso. Paavali kirjoitti ja lähetti sinne kirjeen, joka löytyy Raamatusta. Kirjeessä oli monia asioita, neuvoja ja opastuksia.

Luetaan Ef. 4:15-16

Paavali sanoi, että kirkkoa voisi kuvata vertaamalla sitä ihmiseen. Jeesus on sen pää ja me ihmiset olemme ruumiin eri osia. Jokaisella osalla on oma tehtävänsä. Mitä se sitten tarkoittaa, sen me selvitämme seuraavaksi.

Ryhmätyön ohjeet:

- jaa leiriläiset kuuteen ryhmään
- jokaisella ryhmällä tulee olla vetäjä/isonen
- anna kullekin ryhmälle rullapaperista niin iso pala, että joka ryhmästä joku kykenee makaamaan paperilla ja toiset piirtävät hänen ääriiviivansa paperille
- tämän jälkeen ryhmälle arvotaan onko hahmo tyttö vai poika (heitetään arpakuutioita, pariton luku=poika, parillinen=tyttö)
- tämän jälkeen ryhmä saa täyttää kuvaa n. 5 min. Kuvaan merkitään hahmon nimi, ikä, asuinpaikka
- hahmon taidot tulevat niin, että jokainen ryhmäläinen miettii kolme asiaa, joissa on hyvä ja kertoo ne ryhmälleen
- näistä taidoista valitaan kultakin ryhmäläiseltä yksi ja se kirjoitetaan hahmon viereen
- yhdessä mietitään jokaisesta ryhmäläisestä jokin hänessä oleva hyvä luonteenpiirre ja nämä kirjoitetaan myös hahmon viereen
- puretaan kuvat käymällä ne yksi kerrallaan läpi ja katsomalla millainen henkilö kuvassa on
- ryhmä saa esitellä oman hahmonsa
- yhdessä vielä mietitään, että mikä ruumin osa kukin hahmoista voisi olla omine ominaisuuksineen (korostetaan sitä, että kaikki ruumiin osat ovat yhtä tärkeitä ja arvokkaita)
- mietitään, mikä osa itse voisit olla
- muistutetaan siitä, että jokaisella meistä on tässä ruumiissa oma paikkamme. Me olemme Jeesukselle tärkeitä ja rakkaita ja ilman meitä tästä puuttuisi osa. Kaikkia siis tarvitaan, että voimme olla yhdessä kokonaisuus. Ja kaikkia tarvitaan rakentamaan rauhaa.

RYHMÄTYÖSKENTELEY LAULUTEHTÄVÄ

Jakaudutaan pieniin ryhmiin tai tehdään tehtävä pareittain. Jokainen ryhmä valitsee Laulutuli -kirjasta laulun, joka heidän mielestään on tärkeä, kun mietitään rauhaa.

Lauletaan valitut laulut. Ryhmät kertovat omasta valinnastaan.

Alla on lista lauluista, jotka ovat mahdollisia Rauha-teemassa. Ryhmä voi valita myös jonkun muun laulun.

- 7 Hamba nathi (Anna voimaa, kun pitkä on tie)
- 14 Yhteinen kotimme
- 15 Turvassa kädellään
- 17 Maapallo pyörähtää
- 19 Kiitos, Jumalamme
- 23 Ihme ja kumma
- 52 Me saamme kasvaa
- 67 Jumalan kämmenellä
- 83 Anna hymyn tehdä siltaa
- 104 Jeesus, meitä kosketa nyt
- 111 Käteeni tartu
- 113 Tilkkutäkki